

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTROW

z dnia 4 maja 1970 r.

w sprawie praw i obowiązków członków prezydiów rad narodowych.

Na podstawie art. 60 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz. U. z 1963 r. Nr 29, poz. 172) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa prawa i obowiązki przewodniczących, zastępców przewodniczącego, sekretarzy i członków prezydiów rad narodowych z tytułu wykonywanej przez nich pracy.

2. Ilekroć w dalszych przepisach rozporządzenia jest mowa o „członkach prezydium”, należy przez to rozumieć wszystkie osoby wchodzące w skład prezydium.

§ 2. Członkowie prezydium obejmują swoje stanowiska z chwilą wyboru.

§ 3. Członek prezydium obowiązany jest pracować dla dobra Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, troszczyć się o sprawy ludu pracującego miast i wsi, przestrzegać przepisów oraz wypełniać swoje obowiązki sumiennie i bezstronnie.

§ 4. Członek prezydium obowiązany jest w szczególności do:

- 1) brania czynnego udziału w posiedzeniach prezydium rady narodowej,
- 2) szczegółowego zaznajamiania się ze sprawami stanowiącymi przedmiot obrad prezydium i badania spraw, które będą stanowić przedmiot przyszłych obrad prezydium,
- 3) wykonywania zadań zleconych mu przez prezydium w ramach podziału pracy pomiędzy członków prezydium oraz zadań doraźnie zleconych.

§ 5. 1. Członkowie prezydium obowiązani są:

- 1) uczestniczyć w posiedzeniach komisji swojej rady narodowej na zaproszenie tej komisji,
- 2) uczestniczyć w sesjach swojej rady narodowej oraz w miarę możliwości w sesjach rad narodowych niższych stopni, jak również w posiedzeniach ich prezydiów,
- 3) przyjmować skargi i wnioski ludności oraz wnioski i postulaty organizacji społecznych, organów samorządu robotniczego, samorządu mieszkańców, organizacji rolniczych i zapewnić prawidłowe ich rozpatrzenie,
- 4) informować prezydium oraz jego przewodniczącego o sposobie załatwiania ważniejszych spraw.

2. Członkowie prezydium miejskiej (dzielnicowej) rady narodowej oraz członkowie prezydium rady narodowej osiedla w razie potrzeby biorą udział w posiedzeniach organów samorządu mieszkańców, a członkowie prezydium gromadzkiej rady narodowej — w zebraniach wiejskich.

3. Obowiązek określony w ust. 1 pkt 3 członek prezydium realizuje między innymi na spotkaniach z ludnością.

§ 6. Stale urzędujący członkowie prezydium w zakresie ustalonym podziałem pracy pomiędzy członków prezydium oraz doraźnymi postanowieniami prezydium:

- 1) organizują wykonywanie zadań wynikających z ustaw, rozporządzeń, uchwał Rady Państwa, uchwał Rady Ministrów, uchwał rad narodowych wyższego stopnia i ich prezydiów oraz uchwał swojej rady narodowej i jej prezydium,
- 2) inicjują i organizują prace zmierzające do:
  - a) opracowania materiałów i projektów uchwał, które prezydium zamierza wnieść pod obrady rady narodowej,
  - b) przygotowania materiałów i projektów uchwał, które mają być przedmiotem obrad prezydium,
- 3) współdziałają z przewodniczącymi właściwych komisji rady narodowej, w szczególności w zakresie:
  - a) zapewnienia udziału komisji w przygotowywaniu projektów ważniejszych uchwał rady narodowej i jej prezydium,
  - b) przedstawiania komisji informacji i zamierzeń prezydium w zasadniczych sprawach objętych zakresem zainteresowań komisji,
  - c) oddziaływania na terenowe organy administracji państwowej i jednostki gospodarki narodowej w kierunku realizacji ich obowiązków w stosunku do komisji,
  - d) właściwego stosowania przepisów w sprawie realizacji wniosków, zaleceń i opinii komisji,
- 4) udzielają pomocy radnym, a w szczególności badają sprawy zgłoszone przez radnych do prezydium,

5) sprawują bieżącą kontrolę i koordynację wykonywania zadań zleconych przez radę narodową i jej prezydium jednostkom podporządkowanym radom narodowym lub ich prezydiom,

6) inicjują kontrolę wykonywania zadań przez prezydium rad narodowych niższych stopni,

7) inicjują i zapewniają koordynację działalności jednostek nie podporządkowanych radom narodowym z działalnością rad narodowych i ich organów.

§ 7. Przewodniczący prezydium reprezentuje prezydium na zewnątrz. W razie nieobecności przewodniczącego prezydium stosuje się odpowiednio przepisy § 10.

§ 8. 1. Przewodniczący prezydium kieruje pracami prezydium i zapewnia warunki do należytego wykonywania zadań prezydium, a w szczególności:

- 1) zwołuje posiedzenia prezydium zgodnie z planem pracy prezydium oraz na wniosek co najmniej połowy członków prezydium, a w sprawach nie cierpiących zwłoki również z własnej inicjatywy, oraz przewodniczy na tych posiedzeniach,
- 2) przekazuje członkom prezydium, z uwzględnieniem podziału pracy pomiędzy członków prezydium, uchwały, wytyczne i inne akty prawne organów nadrzędnych w celu zapewnienia ich wykonania,
- 3) koordynuje prace członków prezydium dla zapewnienia właściwego wykonywania zadań rady narodowej i jej prezydium oraz jednolitości działania prezydium, jak również zapewnia członkom prezydium informacje w zakresie niezbędnym do należytego wykonywania ich obowiązków,
- 4) czuwa nad właściwym przygotowaniem spraw mających stanowić przedmiot obrad sesji rady lub posiedzenia prezydium,
- 5) w wypadkach nie cierpiących zwłoki wydaje zarządzenia, należące do właściwości prezydium, z tym że obowiązany jest przedłożyć je na najbliższym posiedzeniu prezydium do zatwierdzenia, podając okoliczności uzasadniające niezwłoczne wydanie zarządzenia.

2. Przewodniczący prezydium wykonuje uprawnienia związane z jego stanowiskiem służbowego przełożonego kierowników i innych pracowników wydziałów.

3. Poza zadaniami i uprawnieniami określonymi w ust. 1 i 2 przewodniczący prezydium wykonuje zadania określone szczególnymi przepisami.

§ 9. 1. Jeżeli przewodniczący prezydium nie pełni obowiązków z powodu urlopu lub choroby albo z innych przyczyn, zakres zastępstwa sprawowanego przez zastępcę przewodniczącego rozciąga się na wszystkie czynności spełniane przez przewodniczącego prezydium.

2. Poza wypadkami przewidzianymi w ust. 1 zastępca przewodniczącego zastępuje przewodniczącego w sprawach:

- 1) przekazanych zastępcy przewodniczącego w trybie podziału pracy pomiędzy członków prezydium,
- 2) objętych kompetencją zastępcy przewodniczącego z mocy szczególnych przepisów,
- 3) poruczonych mu przez przewodniczącego prezydium.

§ 10. 1. W prezydiach rad narodowych, w których skład wybrano więcej niż jednego zastępcę przewodniczącego prezydium, obowiązki zastępcy przewodniczącego prezydium w czasie nieobecności przewodniczącego prezydium (§ 9) pełni zastępca przewodniczącego wyznaczony przez prezydium.

2. W prezydiach gromadzkiej rady narodowej obowiązki zastępcy przewodniczącego prezydium pełni członek prezydium wyznaczony przez prezydium.

3. W razie nieobecności zarówno przewodniczącego prezydium, jak i jego zastępców (zastępcy), funkcje przewodniczącego prezydium pełni sekretarz prezydium.

§ 11. 1. Sekretarz prezydium:

- 1) organizuje obsługę prawno-administracyjną rady oraz jej komisji i prezydium,
- 2) zapewnia, w porozumieniu z zainteresowanymi członkami prezydium, prawidłowe przygotowanie materiałów na sesje rady i posiedzenia prezydium,
- 3) współdziała z właściwymi komitetami Frontu Jedności Narodu i innymi organizacjami społecznymi w zakresie pracy organizacyjno-masowej rady narodowej i jej organów,
- 4) inicjuje i koordynuje działalność związaną z organizacją i usprawnieniem pracy jednostek podporządkowanych prezydium rady narodowej oraz pomoc w tym zakresie dla prezydiów rad narodowych niższych stopni,
- 5) inicjuje i koordynuje działalność związaną ze sprawowaniem przez prezydium nadzoru nad działalnością jednostek podporządkowanych prezydium oraz jednostek podporządkowanych prezydiom rad narodowych niższych stopni,
- 6) współpracuje z przewodniczącymi komisji i innych organów rady narodowej,
- 7) zapewnia kontrolę zgodności z prawem i zasadniczą linią polityki Państwa uchwał rad narodowych niższych stopni i ich prezydiów.

2. Jeżeli sekretarz prezydium nie pełni obowiązków z powodu urlopu, choroby lub z innych przyczyn, funkcje jego pełni wyznaczony przez prezydium członek prezydium; zakres zastępstwa rozciąga się na wszystkie czynności spełniane przez sekretarza prezydium.

§ 12. 1. Niestale urzędujący członkowie prezydium w zakresie ustalonym każdorazowo postanowieniem prezydium:

- 1) organizują:
  - a) przygotowanie materiałów i projektów uchwał dla rady narodowej lub jej prezydium,
  - b) wykonanie określonej uchwały rady narodowej lub prezydium,
- 2) wykonują czynności zlecone przez prezydium.

2. Wykonywanie zadań określonych w ust. 1 następuje przy współdziałaniu z właściwymi komisjami rady narodowej.

3. Do niestale urzędujących członków prezydium mają zastosowanie przepisy w sprawie:

- 1) diet oraz zwrotu kosztów podróży i noclegów, przysługujących radnym i członkom komisji rad narodowych,
- 2) zasad i trybu udzielania zwolnień przez zakład pracy radnemu i członkowi komisji w celu wykonywania ich zadań,
- 3) wypowiedzenia przez zakład pracy stosunku pracy radnemu oraz zawiadomienia prezydium rady narodowej o rozwiązaniu z radnym stosunku pracy bez wypowiedzenia.

§ 13. 1. W celu zapewnienia realizacji zadań członków prezydium określonych rozporządzeniem oraz wynikających z podziału pracy pomiędzy członków prezydium, członkowie prezydium uprawnieni są do:

- 1) udzielania kierownikom wydziałów i innych jednostek podporządkowanych radzie narodowej lub jej prezydium dyspozycji w sprawie wykonania określonych czynności, przygotowania materiałów, informacji i wyjaśnień oraz w sprawie wyznaczania terminów wykonania tych dyspozycji,
- 2) odbywania narad z kierownikami wydziałów i innych jednostek podporządkowanych radzie narodowej lub jej

prezydium w celu skoordynowania ich pracy przy rozwiązywaniu określonych problemów,

- 3) organizowania, zgodnie z planem pracy prezydium, a w sprawach nie cierpiących zwłoki w porozumieniu z przewodniczącym prezydium, narad z właściwymi członkami prezydiów rad narodowych niższych stopni oraz narad z kierownikami jednostek nie podporządkowanych radzie narodowej; wyniki narad powinny być podane do wiadomości prezydium,
- 4) zasięgania niezbędnych informacji i uzyskiwania wyjaśnień od jednostek nie podporządkowanych radom narodowym.

2. Uprawnienia określone w ust. 1 nie mogą być realizowane w sposób naruszający kompetencje kierowników wydziałów.

§ 14. Członek prezydium odpowiada przed prezydium i radą narodową za należyte wykonywanie swoich obowiązków.

§ 15. Stale urzędujący członek prezydium zachowuje w okresie pracy w radzie narodowej przysługujące mu z tytułu pracy w zakładzie pracy zatrudniającym go w chwili wyboru, zwanym dalej „dotychczasowym zakładem pracy”, prawo do umundurowania lub ekwiwalentu za umundurowanie, do bezpłatnych bądź ulgowych przejazdów publicznymi środkami lokomocji oraz do mieszkania służbowego (pracowniczego). Górnikom i hutnikom przysługują ze strony dotychczasowych zakładów pracy uprawnienia do szczególnych świadczeń przewidzianych w kartach górnika i hutnika.

§ 16. Stale urzędującemu członkowi prezydium, w związku ze zmianą miejsca zamieszkania wskutek wyboru na stanowisko stale urzędującego członka prezydium lub zaprzestania wykonywania tej funkcji, przysługuje zwrot kosztów przeniesienia zgodnie z przepisami o należnościach przysługujących pracownikom państwowym.

§ 17. 1. Stale urzędujący członek prezydium nie może wykonywać dodatkowych zajęć, które pozostawałyby w sprzeczności z jego obowiązkami albo mogły wywołać uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność.

2. Stale urzędujący członek prezydium nie może wykonywać stałych dodatkowych zajęć zarobkowych z wyjątkiem:

- 1) pracy pracowników nauki, wykładowców i lektorów w szkołach wyższych,
- 2) pracy dydaktycznej w szkołach średnich, pomaturalnych i zasadniczych szkołach zawodowych,
- 3) pracy wykładowców na kursach,
- 4) zajęcia zarobkowego na podstawie umowy o dzieło zawartej na zasadach prawa autorskiego.

3. Dodatkowe zajęcia zarobkowe, wymienione w ust. 2 pkt 1—3, nie mogą łącznie przekraczać 6 godzin tygodniowo.

§ 18. 1. W razie zawieszenia w czynnościach stale urzędującego członka prezydium rady narodowej organ zawieszający może wstrzymać mu wypłatę wynagrodzenia do 50% od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło zawieszenie.

2. Jeżeli organ zawieszający cofnie decyzję o zawieszeniu, stale urzędującemu członkowi prezydium należy wypłacić pozostałą część wynagrodzenia. Pozostałą część wynagrodzenia należy wypłacić także w wypadku, gdy zawieszenie w czynnościach stale urzędującego członka prezydium nastąpiło w związku z toczącym się przeciwko niemu postępowaniem karnym, jeżeli postępowanie to zostanie umorzone z braku dowodów winy lub cech przestępstwa albo nastąpi wydanie wyroku uniewinniającego.

§ 19. 1. Zaprzestanie wykonywania funkcji członka prezydium następuje z chwilą:

- 1) wyboru nowego prezydium przez nowo obraną radę narodową,
- 2) odwołania ze stanowiska członka prezydium przez radę narodową,
- 3) przyjęcia ustąpienia ze stanowiska członka prezydium do wiadomości przez radę narodową,
- 4) zniesienia jednostki podziału administracyjnego.

2. Stale urzędujący członek prezydium, który zaprzestał wykonywania swojej funkcji, ma prawo do powrotu do dotychczasowego zakładu pracy, na poprzednio zajmowane stanowisko lub stanowisko równorzędne pod względem rodzaju pracy oraz nie niższe wynagradzane, jeżeli w ciągu 14 dni od zaprzestania wykonywania funkcji członka prezydium zgłosi swój powrót. Niezachowanie tego terminu powoduje rozwiązanie stosunku pracy z mocy prawa, chyba że nastąpiło z przyczyn niezależnych od stale urzędującego członka prezydium, który zaprzestał wykonywania swojej funkcji.

3. Stale urzędującemu członkowi prezydium, który powraca do dotychczasowego zakładu pracy, zapewnia się możliwość uzyskania mieszkania w miejscu zamieszkania w chwili wyboru na stanowisko stale urzędującego członka prezydium; jeżeli stale urzędujący członek prezydium miał w chwili wyboru miejsce zamieszkania w miejscowości, w której obowiązują szczególne przepisy meldunkowe, to on i członkowie jego rodziny mają prawo do zameldowania w tej miejscowości na pobyt stały. Obowiązek zapewnienia możliwości uzyskania mieszkania spoczywa na prezydium rady narodowej właściwej ze względu na miejsce zamieszkania stale urzędującego członka prezydium w chwili wyboru.

4. W razie niewykorzystania przez stale urzędującego członka prezydium urlopu wypoczynkowego za rok, w którym zaprzestał wykonywania funkcji członka prezydium, przysługuje mu prawo do wykorzystania tego urlopu, płatnego z budżetu rady narodowej, począwszy od następnego dnia po zaprzestaniu wykonywania funkcji członka prezydium. Termin czternastodniowy, o którym mowa w ust. 2, rozpoczyna bieg od dnia następnego po wykorzystaniu przez pracownika urlopu wypoczynkowego.

5. O zaprzestaniu wykonywania funkcji stale urzędującego członka prezydium i rozpoczęciu biegu terminu czternastodniowego prezydium rady narodowej zawiadamia niezwłocznie dotychczasowy zakład pracy członka prezydium.

§ 20. Stale urzędujący członek prezydium, który zaprzestał wykonywania swych funkcji (§ 19 ust. 1) i powraca do dotychczasowego zakładu pracy, otrzymuje z prezydium rady narodowej:

- 1) wynagrodzenie wraz ze wszystkimi dodatkami do końca miesiąca, w którym zaprzestał wykonywania funkcji członka prezydium, lub do końca miesiąca, w którym wykorzystywał urlop wypoczynkowy otrzymany w myśl § 19 ust. 4,
- 2) dodatek wyrównawczy do wynagrodzenia w zakładzie pracy, o ile jest ono niższe od pobieranego na stanowisku członka prezydium — w wysokości różnicy tych wynagrodzeń; dodatek ten pracownik otrzymuje przez okres trzech miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaprzestał wykonywania funkcji stale urzędującego członka prezydium.

§ 21. 1. W razie likwidacji dotychczasowego zakładu pracy stale urzędującego członka prezydium, który zaprzestał wykonywania swej funkcji, prezydium rady narodowej wyższego stopnia, a w stosunku do stale urzędującego członka prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) prezydium tej rady, obowiązane jest zapewnić mu pracę zgodnie z jego

kwalifikacjami w okresie wymaganym do zachowania ciągłości pracy.

2. Do czasu zapewnienia pracy prezydium rady narodowej wypłaca pracownikowi wynagrodzenie wraz ze wszystkimi dodatkami, nie dłużej jednak niż przez okres trzech miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaprzestał on wykonywania funkcji stale urzędującego członka prezydium lub w którym wykorzystywał urlop wypoczynkowy otrzymany w myśl § 19 ust. 4.

3. Jeżeli wynagrodzenie pracownika z tytułu pracy zapewnionej mu przez prezydium rady narodowej (ust. 1) jest niższe od pobieranego na stanowisku członka prezydium, otrzymuje on dodatek wyrównawczy na zasadach określonych w § 20 pkt 2.

§ 22. 1. W razie zaprzestania wykonywania funkcji członka prezydium stale urzędujący członek prezydium, który nie był zatrudniony przed wyborem, otrzymuje z prezydium rady narodowej:

- 1) wynagrodzenie wraz ze wszystkimi dodatkami do końca miesiąca, w którym zaprzestał wykonywania funkcji członka prezydium,
- 2) wynagrodzenie wraz ze wszystkimi dodatkami przez okres 3 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło zaprzestanie wykonywania funkcji członka prezydium.

2. Pracownik, który podjął pracę, traci prawo do wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, za czas od podjęcia pracy.

3. Jeżeli wynagrodzenie z tytułu podjętej pracy (ust. 2) jest niższe od pobieranego na stanowisku członka prezydium, pracownik otrzymuje dodatek wyrównawczy na zasadach określonych w § 20 pkt 2.

§ 23. 1. W razie zaprzestania wykonywania funkcji stale urzędującego członka prezydium na skutek okoliczności wymienionych w § 19 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 przed upływem okresów, w których zgodnie z przepisami prawa pracy nie można wypowiedzieć lub rozwiązać stosunku pracy, pracownikowi przysługuje do końca tych okresów wynagrodzenie z prezydium rady narodowej.

2. Po upływie okresów wymienionych w ust. 1 stale urzędujący członek prezydium ma prawo do urlopu wypoczynkowego, powrotu do dotychczasowego zakładu pracy, zapewnienia pracy w razie likwidacji dotychczasowego zakładu pracy oraz wynagrodzenia i dodatku wyrównawczego na zasadach określonych dla stale urzędującego członka prezydium, który zaprzestał wykonywania swej funkcji (§§ 19 — 22).

§ 24. Stale urzędujący członek prezydium, odwołany na skutek działalności naruszającej prawo lub zasadniczą linię polityki Państwa bądź też na skutek dopuszczenia się przez niego czynu stanowiącego podstawę do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika, otrzymuje wynagrodzenie tylko do końca miesiąca, w którym nastąpiło odwołanie; w tym wypadku odwołanemu członkowi prezydium nie przysługują uprawnienia wymienione w § 23 ust. 1 i 2, z wyjątkiem prawa do powrotu do dotychczasowego zakładu pracy (§ 19 ust. 2).

§ 25. 1. Do stale urzędujących członków prezydiów rad narodowych mają odpowiednie zastosowanie przepisy:

- 1) art. 5, 8, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 41, 42, 46, 69 ustawy z dnia 15 lipca 1968 r. o pracownikach rad narodowych (Dz. U. Nr 25, poz. 164),
- 2) w sprawie diet oraz zwrotu kosztów podróży i noclegów, przysługujących pracownikom państwowym,
- 3) powszechnie obowiązującego ustawodawstwa pracy, o ile przepisy ustawy z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz. U. z 1963 r. Nr 29, poz. 172) i niniej-

szego rozporządzenia nie zawierają przepisów odmiennych.

2. Wynagrodzenie stale urzędujących członków prezydiów rad narodowych określają odrębne przepisy.

§ 26. Okres pobierania z prezydium rady narodowej wynagrodzenia po zaprzestaniu wykonywania funkcji stale urzędującego członka prezydium jest traktowany na równi z okresem zatrudnienia w prezydium rady narodowej w zakresie wszelkich uprawnień uwarunkowanych zatrudnieniem i ciągłością pracy.

§ 27. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 lipca 1958 r. w sprawie praw i obowiązków członków prezydiów rad narodowych (Dz. U. Nr 48, poz. 236).

§ 28. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz prezydiom rad narodowych.

§ 29. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: **J. Cyrankiewicz**